

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Istuntoasiakirja

15.9.2010

B7-0529/2010

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

neuvoston ja komission julkilausumien johdosta

työjärjestyksen 110 artiklan 2 kohdan mukaisesti

ihmisoikeusrikkomuksista Kongon demokraattisessa tasavallassa

Sabine Lösing, Willy Meyer, Marie-Christine Vergiat
GUE/NGL-ryhmän puolesta

Euroopan parlamentin päätöslauselma ihmisoikeusrikkomuksista Kongon demokraattisessa tasavallassa

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Kongon demokraattisessa tasavallassa olevien tarkkailijajoukkojen (MONUC) perustamisen ja toimivaltuudet siten kuin ne on vahvistettu YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauseissa 1279 (1999) ja 1291 (2000),
 - ottaa huomioon 10. joulukuuta 1948 annetun ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen,
 - ottaa huomioon kesäkuussa 2005 käynnistetyn turvallisuusalan uudistusta koskevan neuvonta- ja avustusoperaation EUSEC RD Congo (Kongon demokraattisen tasavallan turvallisuusalan uudistusta koskevasta Euroopan unionin neuvonta- ja avustusoperaatiosta 2. toukokuuta 2005 hyväksytty neuvoston yhteinen toiminta 2005/355/YUTP),
 - ottaa huomioon 19. lokakuuta 2009 hyväksytyn neuvoston yhteisen toiminnan 2009/769/YUTP Kongon demokraattisen tasavallan turvallisuusalan uudistusta koskevasta Euroopan unionin poliisioperaatiosta ja sen oikeuslaitosta koskevasta osasta (EUPOL RD Congo) hyväksytyn yhteisen toiminnan 2007/405/YUTP muuttamisesta ja sen voimassaolon jatkamisesta,
 - ottaa huomioon 10. joulukuuta 1984 tehdyn, kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastaisen YK:n yleissopimuksen sekä YK:n yleiskokouksessa 14. joulukuuta 1974 annetun julistuksen 3318 lasten ja naisten suojelusta kriisitilanteissa ja aseellisissa konflikteissa ja erityisesti sen 4 kohdan, jossa vaaditaan tehokkaita toimia naisiin kohdistuvan väkivallan, kidutuksen, väkivallan ja halventavan kohtelun torjumiseksi,
 - ottaa huomioon naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevat YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmat 1325 (2000) ja 1820 (2008) sekä naisiin ja lapsiin kohdistuvan seksuaalisen väkivallan torjumista aseellisissa konflikteissa koskevan YK:n päätöslauselman 1888 (2009),
 - ottaa huomioon asiakirjan, joka on liitetty komission päätökseen humanitaarista avustustoimintaa Kongon demokraattisessa tasavallassa koskevan kansainvälisen toimintaohjelman hyväksymisestä ja rahoittamisesta Euroopan yleisestä talousarviosta (ECHO/COD/BUD/2010/01000),
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 110 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että YK:n rauhanturvatoiminnasta vastaava alipääsihteeri Atul Khare on raportoinut YK:n turvallisuusneuvostolle, että 30. heinäkuuta ja 4. elokuuta välisenä aikana Itä-Kongon kaivosalueella joutui joukkoraiskausten uhreiksi yli 500 ihmistä, joiden

joukossa oli tyttöjä, naisia ja poikia; ottaa huomioon, että iskuista syytettiin kapinallisia, puolisolitaallisia ryhmiä ja Kongon armeijaa;

- B. ottaa huomioon, että nämä sukupuoliset väkivallanteot tapahtuivat lähellä YK:n rauhanturvaajien leiriä, joka sijaitsee vain noin 30 kilometrin päässä Luvungin kaupungista,
- C. ottaa huomioon, että YK:n turvallisuusneuvoston 24. helmikuuta 2000 antaman päätöslauselman perusteella MONUC valtuutettiin toimimaan YK:n peruskirjan VII luvun mukaisesti, mikä antoi sille mahdollisuuden taistella Kongon armeijan rinnalla, ja katsoo, että tämä on hämärtänyt YK:n operaatioiden humanitaarista ja rauhanturvaamiseen tähtävää luonnetta,
- D. ottaa huomioon, että YK:n MONUSCO-operaatiolla on valtuudet suojella siviilejä, avustustyöntekijöitä ja ihmisoikeuksien puolustajia, tukea hallituksen pyrkimyksiä torjua rankaisematta jäämistä ja varmistaa siviilien suojeleu kansainvälisten ihmisoikeuksien ja humanitaarisen oikeuden rikkomuksilta, mukaan luettuina sukupuolisen ja sukupuoleen perustuvan väkivallan kaikki muodot,
- E. ottaa huomioon, että Kongon armeijan sotilaiden on väitetty olleen osallisina satojen siviilien kuolemissa ja raiskauksissa, ja ottaa huomioon, että raiskaukset, siviilien ja lapsisotilaiden pakkovärväys ja vakavat ihmisoikeusrikkomukset ovat arkipäivää Kongon demokraattisen tasavallan itäosissa,
- F. ottaa huomioon, että YK:n luvut osoittavat, että Kongon demokraattisessa tasavallassa on tämän vuoden kolmen ensimmäisen kuukauden aikana raiskattu 1 244 naista; ottaa huomioon, että maassa on vuodesta 1996 lähtien kirjattu vähintään 200 000 sukupuolisen väkivallan tapaus ja että luvut voisivat olla paljon suuremmat, koska kaikista tapauksista ei ilmoiteta,
- G. panee merkille, että Yhdistyneet kansakunnat keskeytti hiljattain logistisen avun ja operatiivisen tuen antamisen tietyille Kongon armeijan yksiköille, koska näiden väitettiin tappaneen tuhansia siviilejä, myös naisia ja lapsia, Pohjois-Kivun maakunnassa,
- H. ottaa huomioon, että Kongon demokraattisessa tasavallassa on suoritettu enemmän ETPP:n alan operaatioita kuin missään muussa maassa,
- I. ottaa huomioon, että EUSEC RD Congo -operaatiossa ja EUPOL-operaatiossa Kongon demokraattiseen tasavaltaan lähetettiin joukkoja ja henkilöstöä lähetettiin kouluttamaan turvallisuusjoukkojen jäseniä ja ohjaamaan maan turvallisuusalan uudistusta,
- J. ottaa huomioon, että kaikki konfliktin osapuolet ovat käyttäneet sukupuolista väkivaltaa, mukaan luettuna Kongon armeija (FARDC),
- K. katsoo, että seksuaalista väkivaltaa ja sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa on aina pidettävä sotarikoksena ja rikoksena ihmisyyttä vastaan,
- L. ottaa huomioon, että YK:n asiantuntijoiden julkisuuteen vuotaneessa raportissa todetaan, että sotilasoperaatioilla – joita MONUC on tukenut – ei ole onnistuttu nujertamaan

Ruandan demokraattista vapautusarmeijaa (FDLR), ja ne ovat pahentaneet humanitaarista kriisiä,

- M. ottaa huomioon, että Euroopan yhteisön humanitaarisen avun toimiston (ECHO) mukaan vuonna 2010 tarvitaan pelkästään EU:lta 45 miljoonaa euroa (30 miljoonaa euroa humanitaariseen apuun ja 15 miljoonaa euroa ruoka-apuun) noin 350 000 heikossa asemassa olevan ihmisen, lähinnä lasten, leskien, kotitalouksien toimeentulon hankkivien naisten ja seksuaalisen väkivallan uhrien, tarpeiden kattamiseksi,
1. kehottaa lopettamaan välittömästi väkivallan ja ihmisoikeusloukkaukset Kongon demokraattisen tasavallan itäosassa; korostaa tarvetta toteuttaa lisätoimia, jotta paikallisten ja ulkomaisten aseistettujen ryhmien toiminta saadaan loppumaan Kongon demokraattisen tasavallan itäosassa;
 2. tuomitsee jyrkästi Pohjois-Kivun maakunnassa 30. heinäkuuta ja 3. elokuuta välisenä aikana tapahtuneet joukkoraiskaukset ja muut ihmisoikeusrikkomukset, joiden uhreiksi joutui vähintään 500 naista,
 3. tuomitsee siviiliväestön joukkomurhat, lapsisotilaiden värväämisen sekä naisiin, tyttöihin ja poikiin kohdistuneen sukupuolisen väkivallan, ja kehottaa kaikkia osapuolia tehostamaan rankaisematta jättämisen vastaisia toimia, kehottaa Kongon demokraattisen tasavallan hallitusta varmistamaan, että ihmisoikeusloukkauksiin ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden rikkomisiin syyllistyneet saatetaan vastuuseen teoistaan ja asetetaan syytteeseen;
 4. tuomitsee ankarasti raiskauksen, pakkoraskaudet, seksuaalisen orjuuden ja sukupuoleen perustuvan väkivallan kaikki muodot ja kehottaa kansainvälistä yhteisöä tunnustamaan ne muodollisesti rikoksiksi ihmisyyttä vastaan ja sotarikoksiksi;
 5. on erittäin huolestunut jatkuvasta pitkään kestäneestä aseellisesta konfliktista ja sen tuhoisasta vaikutuksesta siviiliväestöön erityisesti Kongon demokraattisen tasavallan itäisissä maakunnissa;
 6. on vakuuttunut siitä, että alueen aseellinen konflikti voidaan ratkaista ainoastaan poliittisesti; kehottaa naapurimaita ja muita maita lopettamaan maan asioihin puuttumisen ja kehottaa osapuolia neuvottelemaan poliittisesta ja diplomaattisesta ratkaisusta noudattaen kaikilta osin YK:n peruskirjaa ja YK:n ihmisoikeuksien yleismaailmallista julistusta;
 7. pitää huolestuttavina raportteja, joiden mukaan Kongon armeijan meneillään oleva sotilasoperaatio, jota MONUC avustaa taktisella asiantuntemuksella ja logistisella tuella, aiheuttaa katastrofaalisia seurauksia ihmisoikeuksille ja humanitaarisesti, ja joiden mukaan MONUC ei ole onnistunut käyttämään vaikutusvaltaansa varmistamaan, että hallitus estäisi tunnetusti ihmisoikeuksia rikkoneiden päälliköiden osallistumisen operaatioihin, eikä se näin ollen pysty hoitamaan tehtävänsä eli suojelemaan siviilejä kärjistyvältä humanitaariselta kriisiltä;

8. kehottaa YK:n turvallisuusneuvostoa tarkistamaan MONUCin toimivaltaa ja poistamaan siltä VII luvun mukaisen toimivallan estääkseen sen, että Kongon armeijalle annetaan lisää tukea, joka vaarantaa YK:n rauhanoperaation;
9. kehottaa lopettamaan Kongon demokraattisen tasavallan EUPOL- ja EUSEC-operaatiot, jotka ovat kiistatta vaikuttaneet kielteisesti väkivallan kärjistymiseen ja maan tilanteeseen, kun niiden puitteissa koulutetut turvallisuusjoukot ovat syyllistyneet rikoksiin maan omaa siviiliväestöä kohtaan;
10. kehottaa kaikkia konfliktin osapuolia mutta etenkin Kongon demokraattisen tasavallan hallitusta ja sen asevoimia (FARDC) lopettamaan kaikki siviiliväestöön kohdistuvat hyökkäykset ja noudattamaan ihmisoikeuksia ja kansainvälistä humanitaarista oikeutta;
11. kehottaa soveltamaan nollatoleranssia tyttöihin ja naisiin kohdistuvaan seksuaaliseen väkivaltaan riippumatta siitä, kuka rikokseen on syyllistynyt, mukaan luettuina MONUCin jäsenten tekemät rikokset, ja vaatii tekemään lopun rankaisemattomuudesta siten, että rikosten tekijät ilmiannetaan, heidät tunnustetaan ja asetetaan syytteeseen ja heitä rankaistaan kansallisen ja kansainvälisen rikosoikeuden mukaisesti;
12. vaatii, että naisten osallistumista (myös välittäjinä ja neuvottelijoina) lisätään välittömästi kaikissa aloitteissa, jotka tähtäävät Kongon demokraattisen tasavallan konfliktin ratkaisuun, sekä konfliktin ratkaisutoimenpiteiden täytäntöönpanossa;
13. kehottaa neuvostoa täyttämään seksuaalista väkivaltaa ja rankaisemattomuutta koskevat sitoumuksensa siten kuin ne on ilmaistu Kongon demokraattisen tasavallan turvallisuusalan uudistusta koskevasta Euroopan unionin poliisioperaatiosta ja sen oikeuslaitosta koskevasta osasta (EUPOL RD Congo) hyväksytyn yhteisen toiminnan 2007/405/YUTP muuttamisesta ja sen voimassaolon jatkamisesta 19. lokakuuta 2009 annetussa neuvoston yhteisessä toiminnassa 2009/769/YUTP;
14. vaatii tiukkaa valvontaa, jotta kapinalliset ja Kongon asevoimat lopettavat lapsisotilaiden rekrytoinnin;
15. kehottaa Kongon demokraattisen tasavallan hallitusta panemaan viipymättä ja MONUSCON tuella täytäntöön sukupuoleen perustuvan väkivallan vastaisen uuden strategiansa;
16. korostaa, että oikeuslaitoksen toimintakyvyn palauttamisen ja uudistamisen sekä uhreille annettavan avun ja heidän yhteiskuntaan sopeuttamisensa on oltava keskeisellä sijalla tukea saavissa avustusohjelmissa;
17. on erityisen huolissaan siitä, että MONUSCO ei pysty toimimaan ehkäisevästi eikä kommunikoidaan; kehottaa YK:n turvallisuusneuvostoa panemaan tehokkaasti täytäntöön MONUSCON uudet "käytännösäännöt" ja perustamaan seurantaryhmän, joka keskittyy ihmisoikeuksien valvontaan;
18. kehottaa Kongon demokraattisen tasavallan parlamenttia perustamaan kansallisen ihmisoikeuskomitean perustuslaissa hahmotellulla tavalla ja edeltävänä vaiheena sille, että

hyväksytään laki ihmisoikeusrikkomusten uhrien ja todistajien, ihmisoikeusaktivistien, avustustyöntekijöiden ja toimittajien suojelusta:

19. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, Afrikan unionin toimielimille, Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerille, YK:n erityisedustajalle, joka käsittelee seksuaalista väkivaltaa aseellisissa konflikteissa, humanitaaristen asioiden apulaispääsihteerille ja hätäapukoordinaattorille sekä YK:n ihmisoikeustoimikunnalle.